

NÂNG CAO VAI TRÒ CỦA CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI VÀ NGƯỜI DÂN TRONG PHÒNG NGỪA TÌNH HÌNH CÁC TỘI PHẠM XÂM PHẠM NHÂN PHẨM, DANH DỰ CỦA CON NGƯỜI TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

ENHANCING THE ROLE OF SOCIAL ORGANIZATIONS AND PEOPLE IN PREVENTING CRIMES INFRINGING UPON HUMAN DIGNITY AND HONOR IN HO CHI MINH CITY

*Phan Tô Ngọc**

Ngày tòa soạn nhận được bài báo: 05/10/2021

Ngày nhận kết quả phản biện đánh giá: 04/04/2022

Ngày bài báo được duyệt đăng: 28/04/2022

Tóm tắt: Bài viết phân tích làm rõ thực trạng tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2008-2011; phân tích làm rõ vai trò của các tổ chức xã hội và người dân trong phòng ngừa tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh, trong đó làm rõ những kết quả đạt được và những hạn chế, từ đó đề xuất các biện pháp nâng cao vai trò của các tổ chức xã hội và người dân trong phòng ngừa tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

Từ khóa: Vai trò, Tổ chức xã hội, Người dân, Phòng ngừa tình hình tội phạm, Các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người, Thành phố Hồ Chí Minh.

Abstract: The article analyzes and clarifies the current situation of crimes infringing upon human dignity and honor in Ho Chi Minh City in the period 2008-2011; analyze and clarify the role of social organizations and people in preventing the situation of crimes infringing upon human dignity and honor in Ho Chi Minh City, pointing out the achieved results and limitations, thereby proposing measures to enhance the role of social organizations and people in preventing the situation of crimes infringing upon human dignity and honor in Ho Chi Minh City.

Keywords: Role, Social organization, People, Crime prevention, Crimes infringing upon human dignity and honor, Ho Chi Minh City

* Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh

I. Dẫn nhập

Phòng, chống tội phạm là một trong những nhiệm vụ trọng yếu, cấp bách, thường xuyên, liên tục và lâu dài nhằm thực hiện Hiến pháp và pháp luật, góp phần bảo vệ công lý, bảo vệ quyền con người, quyền công dân, bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân; đặt dưới sự lãnh đạo trực tiếp, toàn diện của Đảng, sự quản lý, chỉ đạo Điều hành thống nhất của Nhà nước. Chiến lược quốc gia phòng, chống tội phạm giai đoạn 2016 - 2025 và định hướng đến năm 2030 đã nhấn mạnh quan điểm: “*Phòng, chống tội phạm là nhiệm vụ của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân, trong đó các cơ quan chức năng làm nòng cốt, vai trò, trách nhiệm người đứng đầu các cấp, các ngành, cơ quan, tổ chức, đơn vị, địa phương nhằm huy động sức mạnh tổng hợp của hệ thống chính trị và nhân dân tích cực tham gia có hiệu quả công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm; đề cao vai trò, trách nhiệm và tính chủ động, sáng tạo của Mặt trận Tổ quốc các cấp, các tổ chức đoàn thể, quần chúng nhân dân.*”[†] Trong phòng, chống tội phạm, các tổ chức xã hội và quần chúng nhân dân giữ vai trò đặc biệt quan trọng vì đây là lực lượng chiếm đại đa số trong xã hội. Vì vậy, nghiên cứu làm rõ những kết quả đạt được và những hạn chế trong hoạt động phòng ngừa của các tổ chức xã hội và quần chúng nhân dân ở Thành phố Hồ Chí Minh, từ đó đề xuất các biện pháp nâng cao vai trò của các tổ chức xã hội và người dân trong

phòng ngừa tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh có ý nghĩa quan trọng trong phòng ngừa tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

II. Cơ sở lý thuyết

Bài viết dựa trên các lý thuyết về tội phạm và cấu thành tội phạm của các tội xâm phạm nhân phẩm danh dự của con người và lý thuyết về phòng ngừa tội phạm.

2.1. Lý thuyết về tội phạm và cấu thành tội phạm của các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người

Lý thuyết về tội phạm và cấu thành tội phạm là một hệ thống lý luận nền tảng trong Luật Hình sự Việt Nam, trong đó làm rõ những dấu hiệu và những yếu tố cấu thành tội phạm, trong đó có nhóm tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người gồm 12 tội, là: Tội hiếp dâm (Điều 141); Tội hiếp dâm người dưới 16 tuổi (Điều 142); Tội cưỡng dâm (Điều 143); Tội cưỡng dâm người từ đủ 13 tuổi đến dưới 16 tuổi (Điều 144); Tội giao cấu hoặc thực hiện hành vi quan hệ tình dục khác với từ đủ 13 tuổi đến dưới 16 tuổi (Điều 145); Tội dâm ô người dưới 16 tuổi (Điều 146); Tội sử dụng người dưới 16 tuổi vào mục đích khiêu dâm (Điều 147); Tội mua bán người (Điều 150); Tội mua bán người dưới 16 tuổi (Điều 151); Tội đánh trao người dưới 01 tuổi (Điều 152); Tội

[†] Chiến lược quốc gia phòng, chống tội phạm giai đoạn 2016 - 2025 và định hướng đến năm 2030 ban hành kèm theo Quyết định số 623/QĐ-TTg ngày 14 tháng 4 năm 2016 của Thủ tướng Chính phủ.

làm nhục người khác (Điều 155); Tội vu khống (Điều 156).[‡]

2.2. Lý thuyết về phòng ngừa tình hình tội phạm

Lý thuyết về phòng ngừa tình hình tội phạm là một nền tảng lý luận quan trọng trong đó làm rõ các nguyên tắc, các cơ sở, các nội dung phòng ngừa tình hình tội phạm; chủ thể phòng ngừa tội phạm và các biện pháp phòng ngừa tình hình tội phạm. § Bài viết vận dụng những lý luận này để nghiên cứu về vai trò của các tổ chức xã hội và người dân trong phòng ngừa tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

III. Phương pháp nghiên cứu

Các phương pháp thống kê, so sánh, phân tích, bình luận, quy nạp, diễn dịch, suy luận logic, nghiên cứu điển hình được sử dụng để khái quát tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2008-2021; làm rõ những kết quả đạt được cũng như những hạn chế, bất cập trong thực tiễn phòng ngừa tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người của các tổ chức xã hội và người dân trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2008-2021.

Các phương pháp phân tích, bình luận, quy nạp, diễn dịch, suy luận logic

được sử dụng để đề xuất các biện pháp nâng cao vai trò của các tổ chức xã hội và người dân trong phòng ngừa tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

IV. Kết quả và thảo luận

4.1. Khái quát tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh

Giai đoạn 2008-2021, các cơ quan tiến hành tố tụng của Thành phố Hồ Chí Minh đã giải quyết 87.117 vụ phạm tội với 140.006 người phạm tội, trong đó có 2.388 vụ phạm các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự (XPNPDD) của con người (chiếm 22,18%) với 3.131 người phạm tội (chiếm 16,43%). Trong giai đoạn này, năm có số lượng ít nhất là năm 2008 với 96 vụ và 103 người phạm tội và năm có số lượng nhiều nhất là năm 2021 với 308 vụ và 609 người phạm tội. Các tội chiếm tỷ lệ chủ yếu trong nhóm tội XPNPDD của con người là các tội: Tội giao cấu với trẻ em (chiếm tỷ lệ 45,77%), tội dâm ô với trẻ em (chiếm tỷ lệ 20,10%), tội hiếp dâm trẻ em (chiếm tỷ lệ 19,68%), và tội hiếp dâm (chiếm tỷ lệ 12,14%). Tỷ lệ của bốn loại tội phạm này đã chiếm 97,69% tổng số các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố

[‡] Trường Đại học Luật Hà Nội (2019), Giáo trình Luật Hình sự Việt Nam, Phần chung. Nxb. Công an nhân dân, tr.59-264; Nguyễn Ngọc Hòa (2008), Tội phạm và cấu thành tội phạm. Nxb. Công an nhân dân, tr. 11-200; Trường Đại học Luật Hà Nội (2019), Giáo trình Luật Hình sự Việt Nam, Phần các tội phạm, Quyển 1. Nxb. Công an nhân dân, tr.114-146.

§ Trường Đại học Luật Hà Nội (2015), Giáo trình Tội phạm học. Nxb. Công an nhân dân, tr. 189-219; Võ Khánh Vinh (2008) Giáo trình Tội phạm học (In lần thứ 3 có sửa đổi, bổ sung). Nxb Công an nhân dân, tr.154-181

giai đoạn 2008-2021. Phần lớn người phạm các tội XPNPDD của con người không có nghề nghiệp (chiếm 37,4%) hoặc có nghề nghiệp nhưng là lao động tự do (chiếm 27,4%), lao động phổ thông (chiếm 25,1%). Phần lớn người phạm tội XPNPDD của con người có trình độ học vấn rất thấp: Chỉ có 14,28% số người phạm tội có trình độ học vấn từ cấp 3 trở lên (trình độ Trung học phổ thông trở lên). Còn lại đa số người phạm tội (chiếm tỷ lệ 85,72%) chỉ có trình độ trung học cơ sở trở xuống, trong đó có gần một nửa số người phạm tội là không biết chữ và trình độ tiểu học.[¶]

Những số liệu trên cho thấy, tình hình các tội XPNPDD của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh trong giai đoạn 2008-2021 là rất đáng báo động, đã và đang xâm hại nghiêm trọng đến an ninh, trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn Thành phố, xâm phạm nghiêm trọng đến quyền con người, nhất là quyền được bảo vệ về tính mạng, sức khỏe nhân phẩm, danh dự, một nhóm khách thể quan trọng được Luật Hình sự bảo vệ.^{**} Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đã nhấn mạnh vai trò đặc biệt quan trọng của nguồn nhân lực trong phát triển đất nước, trong đó lần đầu tiên, Đảng đã nêu rõ vấn đề bảo đảm “*an ninh con người*”, “*quan tâm đến mọi người dân*”.^{††}

4.2. Thực tiễn vai trò của các tổ chức xã hội và người dân trong phòng ngừa tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh

4.2.1. Những kết quả đạt được trong phòng ngừa tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người của các tổ chức xã hội và người dân trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh

Phòng ngừa tình hình tội phạm là việc thực hiện các biện pháp mang tính chất Nhà nước, xã hội và Nhà nước – xã hội nhằm khắc phục các nguyên nhân và điều kiện của tội phạm hoặc làm vô hiệu hóa (làm yếu; hạn chế) chúng.^{‡‡} Trên cơ sở các chỉ thị, kế hoạch phòng, chống tội phạm của lãnh đạo Thành phố và của các ngành, các cấp trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh, các tổ chức xã hội và mọi người dân trong thành phố đã được nâng cao nhận thức về ý nghĩa, vai trò, tầm quan trọng của phòng ngừa tình hình tội phạm nói chung và phòng ngừa tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người. Vì vậy, hầu hết các tổ chức xã hội và mọi người dân thời gian qua đều tham gia các hoạt động phòng, chống tình hình tội phạm nói chung và phòng ngừa tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người.

¶ Tổng hợp từ số liệu thống kê của Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

** Trường Đại học Luật Hà Nội (2019), Giáo trình Luật Hình sự Việt Nam, Phần các tội phạm, Quyển 1, Nxb. Công an nhân dân, tr.115.

†† Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Tập II, Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội 2021, tr.330.

‡‡ Võ Khánh Vinh (2008), Giáo trình Tội phạm học, In lần thứ 3 có sửa đổi và bổ sung, Nxb. Công an nhân dân, tr.155.

Hội Liên hiệp Phụ nữ Thành phố luôn xác định công tác tuyên truyền phòng, chống tội phạm và tệ nạn xã hội là nhiệm vụ quan trọng nhằm góp phần cùng Thành phố thực hiện hiệu quả công tác bảo đảm an ninh trật tự, an toàn xã hội, phát huy hiệu quả phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”. Hội Liên hiệp Phụ nữ Thành phố đã chủ động triển khai nhiều hoạt động, phong trào, duy trì và nhân rộng các mô hình phòng, chống tội phạm và TNXH; giáo dục kỹ năng sống cho các nhóm nữ thanh; tuyên truyền nâng cao vai trò trách nhiệm của gia đình trong quản lý giáo dục người thân trong gia đình không phạm tội và tên nạn xã hội; tuyên truyền phòng chống ma túy, mại dâm, buôn bán phụ nữ, trẻ em, phòng chống xâm hại tình dục trẻ em, phòng lây truyền HIV/AIDS; tham gia vận động cộng đồng trong việc cảm hóa, giáo dục, giúp đỡ người phạm tội, thanh thiếu niên chưa ngoan và phụ nữ mãn hạn tù, phụ nữ hoàn lương, các đối tượng hồi gia sau cai nghiện ổn định cuộc sống, tái hòa nhập cộng đồng, phòng, chống tái nghiện. Năm 2018, Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố chủ động xây dựng kế hoạch tổ chức 32 cuộc truyền thông thu hút 29.752 học sinh, học viên, giáo viên, phụ huynh tại các trường trung học cơ sở, trung học phổ thông và các Trung tâm Giáo dục thường xuyên tại 24 quận, huyện tham gia. Nội dung truyền thông được chọn lọc phù hợp, gắn với huấn luyện về các kỹ năng tự vệ, các thể võ cơ bản và cách phòng, chống trước các nguy

cơ bị xâm hại, bị cướp giật, bị bạo lực,... có thể xảy ra với thanh thiếu niên, đặc biệt là nữ sinh. Đặc biệt, trong năm 2018, các cấp Hội LHPN Thành phố đã tham gia vận động, cảm hóa 868 người hồi gia, phụ nữ hoàn lương, tái hòa nhập cộng đồng, trong đó có 525 trường hợp tiên bộ.^{§§}

Giai đoạn vừa qua, có rất nhiều mô hình phòng, chống tội phạm đã được triển khai tại các quận, huyện trong Thành phố có huy động sự tham gia của các tổ chức xã hội và mọi người dân của Thành phố. Toàn Thành phố đã triển khai mô hình 5+1, trong đó, Mặt trận Tổ quốc Thành phố, Hội Liên hiệp Phụ nữ, Đoàn Thanh niên, Hội Người cao tuổi của các địa phương trong Thành phố giúp đỡ một người làm lỡ. Toàn Thành phố đã triển khai quản lý, giáo dục được hơn 19.000 đối tượng vi phạm pháp luật, góp phần quan trọng trong phòng ngừa tình hình tội phạm. Dưới sự phát động của Công an Thành phố, mô hình camera giám sát an ninh trật tự đã triển khai được 108 camera giám sát an ninh trật tự của Công an Thành phố cùng với 28.622 camera xã hội hóa của người dân tại 24 quận, huyện trong Thành phố. Toàn Thành phố cũng triển khai mô hình “Nhà trọ tự quản” với hơn 13.300 thành viên đã cung cấp khoảng 5.990 tin nhắn về an ninh trật tự trên địa bàn toàn Thành phố giúp cho hoạt động phòng, chống tội phạm đạt hiệu quả cao, giữ gìn an ninh, trật tự, an toàn xã hội.^{¶¶}

§§ Cao Ngọc Xuân, *Đẩy mạnh công tác tuyên truyền phòng, chống tội phạm và tệ nạn xã hội*. Website của Hội liên hiệp Phụ nữ Việt Nam TP HCM. Nguồn: <https://phunu.hochiminhcity.gov.vn/thanh-hoi-day-manh-cong-tac-tuyen-truyen-phong-chong-toi-pham-va-te-nan-xa-hoi-post1258.html>.

¶¶ S. Hải, *Nhân rộng cách làm hay, mô hình tự quản hiệu quả về an ninh trật tự, phòng chống tội phạm*. Nguồn: Trang tin điện tử Đảng bộ TP HCM đăng ngày 25/12/2020. Địa chỉ: <https://www.thanh-huytphcm.vn/tin-tuc/nhan-rong-cach-lam-hay-mo-hinh-tu-quan-hieu-qua-ve-an-ninh-trat-tu-phong-chong-toi-pham-1491872970>.

Một số quận, huyện trên địa bàn Thành phố đã triển khai có hiệu quả các mô hình tiêu biểu trong phòng, chống tội phạm như mô hình “Thế trận an ninh nhân dân” của UBND quận Bình Thạnh đã triển khai tại 20 phường trên địa bàn quận. Tính đến năm 2020, đã có 20/20 phường (đạt tỷ lệ 100%) và 19/89 khu phố lắp đặt thêm camera giám sát an ninh trật tự (tỷ lệ 21,3%), với số lượng 49 đầu ghi, 74 màn hình, 865 mắt camera; tổng kinh phí đầu tư hơn 1 tỷ đồng; Mô hình tuyên truyền về phòng chống tội phạm qua nhóm Zalo, Facebook, Viber;... cũng được triển khai với tổng số 89/89 khu phố trên địa bàn quận Bình Thạnh; trong đó đã xây dựng được 827 nhóm Zalo với 40.120 người tham gia; 53 nhóm Facebook với 3.307 người tham gia và 8 nhóm Viber với 154 người tham gia.*** Thông qua các mô hình này, nhiều hành vi phạm tội nói chung, các hành vi phạm các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người đã được phát hiện và ngăn chặn kịp thời.

4.2.2. Những hạn chế phòng ngừa tình hình các tội phạm xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người của các tổ chức xã hội và người dân trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

Những kết quả đạt được nêu trên cho thấy, các tổ chức xã hội và từng người dân trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đã có những nhận thức về mục đích, ý nghĩa, vai trò, tầm quan trọng của hoạt động phòng ngừa tình hình tội phạm trên địa bàn Thành phố. Các tổ chức xã hội và

mọi người dân đã có những hoạt động tích cực, hữu hiệu đóng góp nhiều công sức trong hoạt động phòng, chống tội phạm. Tuy nhiên, vẫn chưa có các chuyên đề chuyên sâu để nâng cao hiểu biết của các tổ chức xã hội và mọi công dân về mục đích, ý nghĩa, vai trò, tầm quan trọng của phòng ngừa tình hình các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người. Vì vậy, chưa có các mô hình hữu hiệu, đặc thù được triển khai trên địa bàn Thành phố để phòng, chống có hiệu quả tình hình các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người.

Các sở, ban, ngành chưa có những văn bản đặc thù hay các chuyên đề để tuyên truyền, giáo dục, nâng cao hiểu biết về sự cần thiết, mục đích, ý nghĩa, vai trò, tầm quan trọng của phòng ngừa tình hình các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Các sở, ban ngành cũng chưa có các kế hoạch đặc thù chuyên về phòng, chống các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Thành phố và các quận, huyện cũng chưa tổ chức được các đợt tuyên truyền, giáo dục, nâng cao hiểu biết pháp luật có tính chuyên đề, chuyên sâu về phòng ngừa các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người cũng như phòng ngừa từng tội phạm cụ thể trong nhóm tội này. Thành phố chưa phát động được các phong trào toàn dân tích cực, tự giác nâng cao nhận thức về phòng ngừa các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người; phong

*** Long Hồ, Phát huy những cách làm hay, mô hình hiệu quả trong công tác phòng chống tội phạm. Nguồn: Trang tin điện tử Đảng bộ TP HCM đăng ngày 30/5/2020. Địa chỉ: <https://hcmcpv.org.vn/tin-tuc/phat-huy-nhung-cach-lam-hay-mo-hinh-hieu-qua-trong-cong-tac-phong-chong-toi-pham-1491865787>.

trào mỗi người dân là một tuyên truyền viên tích cực về phòng ngừa các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người; phong trào mỗi cơ quan, đơn vị, trường học, tổ dân phố là một pháo đài phòng ngừa các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người...

Vẫn còn một số lượng không nhỏ người dân trên địa bàn Thành phố trở thành nạn nhân của các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh, nhất là đối tượng trẻ em chứng tỏ những nội dung tuyên truyền về phòng ngừa các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người chưa đến được với họ hoặc là hiệu quả của các hoạt động tuyên truyền này chưa cao nên nhận thức của họ vẫn chưa tốt, từ đó nhiều người vẫn có nguy cơ trở thành nạn nhân của các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người. Các bậc cha mẹ, anh em chưa có những hiểu biết cần thiết, chưa thật sự chú trọng nâng cao các biện pháp phòng ngừa các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người đối với con em mình. Đây chính là điểm yếu dẫn đến nguy cơ cao trẻ em dễ trở thành nạn nhân của nhóm tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người.

V. Kết luận

Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ thành phố khóa X tại Đại hội Đại biểu Đảng bộ thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 – 2025 xác định tầm nhìn đến năm 2045, Thành

phố trở thành trung tâm về kinh tế, tài chính của Châu Á, phát triển bền vững, có chất lượng cuộc sống cao, GRDP bình quân đầu người khoảng 37.000 USD, là điểm đến hấp dẫn toàn cầu.^{†††} Để đạt được mục tiêu này, một trong các giải pháp quan trọng là cần bảo đảm môi trường xã hội lành mạnh, trong đó cần phát huy cao nhất vai trò của các tổ chức xã hội và mọi người dân của Thành phố tích cực tham gia phòng chống tội phạm nói chung và phòng, chống các tội XPNPDD của con người nói riêng. Cụ thể:

Thứ nhất, Lãnh đạo Thành phố cần có những chỉ đạo riêng, đặc thù cho hoạt động tuyên truyền, nâng cao hiểu biết của toàn bộ hệ thống chính trị và từng người dân về mục đích, ý nghĩa, vai trò, tầm quan trọng của phòng ngừa các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Từ đó nâng cao hiệu quả phòng, chống các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trên địa bàn Thành phố. Đây là một yêu cầu rất quan trọng đòi hỏi Lãnh đạo Thành phố và Ban chỉ đạo 138 của Thành phố phải tổ chức thường xuyên những đợt sinh hoạt chính trị để nâng cao nhận thức của mọi tổ chức, cá nhân trên địa bàn thành phố. Ban chỉ đạo 138 và Công an Thành phố phải tư vấn về nội dung, cách thức tổ chức thực hiện các đợt sinh hoạt chính trị trong toàn bộ hệ thống chính trị của Thành phố. Cần bảo đảm mỗi người dân cũng như mỗi cơ quan, tổ chức trên địa bàn Thành phố đều có những nhận

^{†††} Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ thành phố khóa X tại Đại hội Đại biểu Đảng bộ thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 – 2025, tr.164. Nguồn: <https://www.hcmcpv.org.vn/tu-lieu/van-kien-dai-hoi-dai-bieu-dang-bo-tphcm-lan-thu-xi/bao-cao-chinh-tri-cua-ban-chap-hanh-dang-bo-thanh-pho-khoa-x-tai-dai-hoi-dai-bieu-dang-bo-thanh-pho-1491378870>

thức đầy đủ, rõ ràng nhất về phòng ngừa tình hình các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người.

Thứ hai, các sở, ban, ngành, cơ quan, tổ chức, mỗi địa phương trên địa bàn Thành phố cần tăng cường các hoạt động để tuyên truyền, giáo dục, nâng cao hiểu biết về sự cần thiết, mục đích, ý nghĩa, vai trò, tầm quan trọng của phòng ngừa tình hình các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người đến từng cán bộ, nhân viên và người dân của cơ quan, đơn vị, địa phương mình. Có như vậy, những nội dung tuyên truyền, giáo dục mới đến được từng người dân. Các sở, ban ngành, địa phương, cơ quan, tổ chức cũng cần phải có các kế hoạch đặc thù chuyên về phòng, chống các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người trong nội bộ cơ quan, đơn vị, địa phương mình. Thành phố và các quận, huyện cũng cần thường xuyên tổ chức được các đợt tuyên truyền, giáo dục, nâng cao hiểu biết pháp luật có tính chuyên đề, chuyên sâu về phòng ngừa các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người cũng như phòng ngừa từng tội phạm cụ thể trong nhóm tội này. Thành phố cần phát động các phong trào toàn dân tích cực, tự giác nâng cao nhận thức về phòng ngừa các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người; phong trào mỗi người dân là một tuyên truyền viên tích cực về phòng ngừa các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người; phong trào mỗi cơ quan, đơn vị, trường học, tổ dân phố là một pháo đài phòng ngừa các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người...

Thứ ba, cần huy động tổng lực vai trò của truyền thông, báo chí trên địa bàn thành phố tích cực tham gia các hoạt động

tuyên truyền, giáo dục, nâng cao hiểu biết pháp luật có tính chuyên đề, chuyên sâu về phòng ngừa các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người cũng như phòng ngừa từng tội phạm cụ thể trong nhóm tội này. Thời gian qua, truyền thông, báo chí đã phát huy rất tốt vai trò của mình trong mọi hoạt động kinh tế - xã hội của Thành phố. Tuy nhiên, truyền thông, báo chí chưa có các hoạt động chuyên đề về tuyên truyền, giáo dục, nâng cao hiểu biết pháp luật về phòng ngừa các tội xâm phạm nhân phẩm, danh dự của con người. Một đợt tuyên truyền sâu rộng như vậy của truyền thông, báo chí là vô cùng cần thiết và hữu hiệu trong việc nâng cao nhận thức của mọi cơ quan, tổ chức và cá nhân trên địa bàn Thành phố.

Cùng với những hoạt động tích cực, hiệu quả của các cơ quan bảo vệ pháp luật, hoạt động của các tổ chức xã hội và người dân trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh sẽ có vai trò rất quan trọng trong phòng ngừa tội phạm, góp phần quan trọng trong sự nghiệp bảo đảm an ninh, trật tự, an toàn xã hội, qua đó thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu mà Đại hội Đại biểu Đảng bộ Thành phố đã đề ra.

Tài liệu tham khảo:

- [1]. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ thành phố khóa X tại Đại hội Đại biểu Đảng bộ thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 – 2025, tr.164. Nguồn: <https://www.hcmcpv.org.vn/tu-lieu/van-kien-dai-hoi-dai-bieu-dang-bo-tphcm-lan-thu-xi/bao-cao-chinh-tri-cua-ban-chap-hanh-dang-bo-thanh-pho-khoa-x-tai-dai-hoi-dai-bieu-dang-bo-thanh-pho-1491378870>
- [2]. Cao Ngọc Xuân, *Đẩy mạnh công tác tuyên truyền phòng, chống tội phạm và tệ*

nạn xã hội. Website của Hội liên hiệp Phụ nữ Việt Nam TP HCM. Nguồn: <https://phunu.hochiminhcity.gov.vn/thanh-hoi-day-manh-cong-tac-tuyen-truyen-phong-chong-toi-pham-va-te-nan-xa-hoi-post1258.html>

[3]. Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Tập II, Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội 2021.

[4]. Nguyễn Ngọc Hòa (2008), Tội phạm và cấu thành tội phạm. Nxb. Công an nhân dân

[5]. Long Hồ, Phát huy những cách làm hay, mô hình hiệu quả trong công tác phòng chống tội phạm. Nguồn: Trang tin điện tử Đảng bộ TP HCM đăng ngày 30/5/2020. Địa chỉ: <https://hcmcpv.org.vn/tin-tuc/phat-huy-nhung-cach-lam-hay-mo-hinh-hieu-qua-trong-cong-tac-phong-chong-toi-pham-1491865787>

[6]. S. Hải, Nhân rộng cách làm hay, mô hình tự quản hiệu quả về an ninh trật tự, phòng chống tội phạm. Nguồn: Trang tin điện tử Đảng bộ TP HCM đăng ngày 25/12/2020. Địa chỉ: <https://www.thanhuytphcm.vn/tin-tuc/nhan-rong-cach-lam-hay-mo-hinh-tu-quan-hieu-qua-ve-an-ninh-trat-tu-phong-chong-toi-pham-1491872970>

[7]. Thủ tướng Chính phủ, Chiến lược quốc gia phòng, chống tội phạm giai đoạn 2016 - 2025 và định hướng đến năm 2030 ban hành kèm theo Quyết định số 623/QĐ-TTg ngày 14 tháng 4 năm 2016

[8]. Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, Thống kê xét xử giai đoạn 2008-2021.

[9]. Trường Đại học Luật Hà Nội (2019), Giáo trình Luật Hình sự Việt Nam, Phần chung. Nxb. Công an nhân dân

[10]. Trường Đại học Luật Hà Nội (2019), Giáo trình Luật Hình sự Việt Nam, Phần các tội phạm, Quyển 1, Nxb. Công an nhân dân.

[11]. Trường Đại học Luật Hà Nội (2015), Giáo trình Tội phạm học. Nxb. Công an nhân dân.

[12]. Võ Khánh Vinh (2008), Giáo trình Tội phạm học, In lần thứ 3 có sửa đổi và bổ sung, Nxb. Công an nhân dân.

Địa chỉ tác giả: Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh

Email: phantongoc@gmail.com

